

rine i sudskih pristojbi («Službeni list SFRJ», br. 22/71), u točki 6, nakon stavka 1. dodaje se novi stavak, 2, koji glasi:

«Obračunavanje po stavku 1. ove točke može se za zajednice obrazovanja i fondova zdravstvenog osiguranja, na njihov zahtjev, vršiti i na taj način što će se kao osnovica u 1970. godini uzimati iznos odgovarajućih dvanaestina u danom obračunskom razdoblju od ostvarenih prihoda u toj godini.»

2. Ova uputa stupa na snagu idućeg dana od dana objave u «Službenom listu SFRJ».

Br. 6-5495/2
Beograd, 28. lipnja 1971.

Zamjenik
saveznog sekretara za
financije,

Ante Zelić, v. r.

368.

Na osnovi člana 52. stavak 3, u vezi s članom 25. Osnovnog zakona o zaštiti na radu («Službeni list SFRJ», br. 15/65 i 28/66), u suglasnosti sa Saveznim savjetom za zdravstvo i socijalnu politiku, Savezni savjet za rad propisuje

P R A V I L N I K

O OPĆIM MJERAMA I NORMATIVIMA ZAŠTITE NA RADU OD BUKE U RADNIM PROSTORIJAMA

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuju se opće mjere i normativi za zaštitu osoba na radu od štetnog djelovanja buke na čovjekov organizam izazvane proizvodnim i drugim radnim operacijama, radom oruđa za rad i uređaja, mehaniziranim i ručnim alatom, na radnim mjestima u radnim prostorijama.

Član 2.

Mjerenje, analiza i ocjenjivanje buke vrši se prema odredbama ovoga pravilnika i prema odgovarajućim jugoslavenskim standardima.

Član 3.

Opće mjere i normative zaštite na radu od buke, propisani ovim pravilnikom, provode radne organizacije koje projektiraju, proizvode, postavljaju i upotrebljavaju oruđa za rad i uređaje kojih rad izaziva buku, projektanti i izvoditelji tehnološkog postupka, kao i projektanti i izvoditelji građevnih objekata u kojima se smiještaju oruđa za rad i uređaji, odnosno izvode tehnološki postupci što izazivaju buku.

Član 4.

Pod štetnom bukom, u duhu ovoga pravilnika, podrazumijeva se svaki zvuk kojega razina, izmjerena na određenom radnom mjestu u radnoj prostoriji, u dB (A) prelazi dopuštene razine buke propisane ovim pravilnikom.

Član 5.

Pod štetnim djelovanjem buke, u duhu ovoga pravilnika, podrazumijeva se buka što naročito ometa razne vrsti djelatnosti, neposredno govorno sporazumi-

jevanje, posredno sporazumijevanje sredstvima komunikacija (telefon, radio i dr.), primanje zvučnih signala i oštećuje osjetilo sluha.

II. OPĆE MJERE I NORMATIVI ZAŠTITE NA RADU OD BUKE

1. Mjerenje, analiza i ocjenjivanje buke

Član 6.

Mjerenje, analiza i ocjenjivanje štetnog djelovanja buke vrši se na osnovi punog radnog vremena i u skladu s normativima dopuštenih razina buke propisanim u tablicama 1 do 6 što su otiskane uz ovaj pravilnik i čine njegov sastavni dio.

Član 7.

Štetnost djelovanja buke ocjenjuje se usporedbom dopuštene razine buke na određenom radnom mjestu ili u određenoj radnoj prostoriji izražene u dB (A), s izmjerenim razinama buke u dB (A) na tome radnom mjestu ili u toj prostoriji.

Član 8.

Razina buke na radnom mjestu u radnim prostorijama ne smije prelaziti ove dopuštene vrijednosti:

- 1) za neometanje raznih vrsti djelatnosti — vrijednost iz tablice 1;
- 2) za neometanje neposrednog govornog sporazumijevanja vrijednosti iz tablice 2;
- 3) za neometanje posrednog sporazumijevanja sredstvima komunikacija (telefon, radio i dr.) — vrijednost iz tablice 3;
- 4) za neometanje primanja zvučnih signala — razina buke mora biti za 10 dB (A) niža od razine zvučnog signala što ga na određenom radnom mjestu treba čuti;
- 5) za zaštitu sluha od oštećenja — 90 dB (A);
- 6) za dopušteno vrijeme izlaganja buci, s obzirom na razinu trajanja buke — vrijednosti iz tablice 5 i 6.

Član 9.

Na radnom mjestu koje je izloženo kombiniranom utjecaju više štetnih djelovanja buke iz člana 5. ovoga pravilnika, dopuštena razina buke određuje se prema članu 8. ovoga pravilnika, i to posebice za svako nepovoljno djelovanje buke što se javlja na takvom radnom mjestu. Za dopuštenu razinu buke na takvom radnom mjestu, uzima se razina buke s najnižom dopuštenom vrijednošću.

Član 10.

Na radnom mjestu na kojemu se mjerenjem i ocjenjivanjem iz člana 7. ovoga pravilnika utvrdi da buka prelazi dopuštenu razinu, vrši se oktavna analiza buke. Ocjenjivanje štetnosti djelovanja buke na osnovi oktavne analize buke vrši se pomoću vrijednosti N — krivulje prikazane u tablici 4.

Član 11.

Vrijednost N krivulje kojom se treba koristiti na radnom mjestu iz člana 10. ovoga pravilnika, mora biti za 5 manja od broja dB (A) utvrđenog prema članu 8, odnosno članu 9. ovoga pravilnika za razinu dopuštene buke na tome radnom mjestu. Pri ocjenjivanju štetnosti djelovanja buke, uspoređuju se vrijednosti izmjerenih razina zvučnog tlaka u pojedinim oktavama s dopuštenim razinama zvučnog tlaka u dotičnim oktavama.

Član 12.

Ako buka na radnom mjestu sadrži impulse ili istaknute tonove, ili ako se njezina razina u tijeku radnoga vremena mijenja, treba izračunati procijenjenu vrijednost razine buke.

Procijenjena vrijednost razine buke je razina nepromjenljive buke koja djeluje na čovjekov organizam kao ispitivana buka iz stavka 1. ovoga člana.

Član 13.

Procijenjena vrijednost razine buke s impulsima ili istaknutim tonovima izračunava se:

- 1) dodavanjem 5 dB (A) izmjerenoj razini buke u dB (A) — ako buka sadrži impulse;
- 2) dodavanjem 5 dB (A) izmjerenoj razini buke u dB (A) — ako buka sadrži istaknute tonove.

Član 14.

Ako se razina buke u tijeku radnoga vremena mijenja, mjere se sve razine buke što se pojavljuju u tijeku radnoga vremena i određuje vrijeme trajanja svake razine buke. Na osnovi dobivenih podataka izračunava se ekvivalentna buka, prema formuli:

$$\frac{q}{lg 2} \cdot lg \left(\frac{1}{T} \sum_{i=1}^{i=n} t_i \cdot 10^{\frac{lg 2}{q} L_i} \right)$$

gdje je: q = parametar polovljenja;
 t_i = vrijeme trajanja i — te razine buke;
 L_i = i — ta razina buke;
 T = vrijeme trajanja procijenjena vrijednost razine buke.

Vrijednost parametra q = 3, a u slučaju visokih i kratkotrajnih razina q = 4.

2. Instrumenti za mjerenje, analizu i ocjenjivanje buke

Član 15.

Buka se mjeri preciznim mjerilom razina zvuka (zvukomjerom) kojega filter mora odgovarati karakteristikama filtra iz IEC Publikacije 179.

Oktavna analiza buke vrši se s pomoću oktavnih filtra priključenih mjerilu razine zvuka.

Ako se za mjerenje buke uporabi druga oprema (magnetofon, pisalo razina i dr.), elektroakustične karakteristike takve opreme moraju odgovarati IEC Publikaciji 179.

3. Mjerna mjesta

Član 16.

Na radnim mjestima u radnim prostorijama gdje se buka pojavljuje, mjeri se razina buke i provjerava da li buka na ispitivanom radnom mjestu prelazi dopuštenu razinu buke određenu u skladu s odredbama čl. 8. i 9. ovoga pravilnika.

Član 17.

Ako radnik u tijeku rada mijenja mjesto rada, buka se mjeri u dB (A) na svim mjestima na kojima radnik radi. Na osnovi dobivenih podataka izračunava se vrijednost razine buke prema članu 14. ovoga pravilnika i provjerava ne prelazi li izračunana razina buke dopuštenu razinu buke na radnom mjestu radnika određenu u skladu s čl. 8. i 9. ovoga pravilnika.

Član 18.

Provjera odnosa razine buke zvučnih signala vrši se mjerenjem razine buke i razine zvučnog signala na najudaljenijem mjestu od zvučnog signalnog uređaja na kojemu se dotični signal mora još čuti.

Član 19.

Na mjestima na kojima se na način određen u čl. 16, 17. i 18. ovoga pravilnika utvrdi da buka prelazi dopuštenu razinu, vrši se oktavna analiza prema odredbama čl. 10. i 11. ovoga pravilnika.

Član 20.

Ako u prostoriji u kojoj se nalaze skupine istovrsnih strojeva buka prelazi dopuštenu razinu, oktavna analiza buke vrši se na radnom mjestu u sredini svake takve skupine strojeva i kod svakog onog stroja kojega razina buke je za najmanje 3 dB (A) viša od buke susjednih strojeva.

4. Uvjeti mjerenja buke

Član 21.

Buka se mjeri u radnim prostorijama pri zatvorenim vratima i prozorima i uključenom sustavu za provjetravanje, odnosno klimatizaciju. Ako se radna prostorija često upotrebljava pri otvorenim vratima ili prozorima, mjerenja buke treba ponoviti i pod takvim uvjetima.

Član 22.

Mjerenje buke u radnoj prostoriji obavlja se pri normalnom radu strojeva i uređaja i pri normalnom radu s alatom.

Ako se razina buke na određenom radnom mjestu u radnoj prostoriji u tijeku radnog vremena mijenja za najmanje 3 dB (A), mjerenja se ponavljaju pri svim režimima rada strojeva, uređaja, alata i dr. koji se upotrebljavaju na dotičnom radnom mjestu.

Član 23.

Pri mjerenju buke na radnom mjestu, mikrofon zvukomjera iz člana 15. stavak 1. ovoga pravilnika postavlja se na mjesto i u visini uha radnika, na udaljenosti od 0,20 m od uha. Mikrofon mora biti usmjeren prema izvoru buke. Između mikrofona i izvora buke ne smije biti prepreka.

5. Mjere zaštite na oruđima za rad i uređajima

Član 24.

Oruđa za rad i uređaji pri uporabi kojih stvara se buka, moraju ispunjavati akustičke uvjete iz člana 8. ovoga pravilnika.

Oruđa za rad i uređaji iz stavka 1. ovoga člana moraju biti izrađeni tako da sprečavaju buku što nastaje zbog udarnih pravocrtnih i rotacijskih kretanja dijelova oruđa i uređaja pri njihovu radu i prijenosu buke preko konstrukcije na tlo, te ostale elemente radnih prostorija u kojima se takva oruđa i uređaji nalaze.

Ako je za ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. ovoga člana potrebno poduzimati posebne mjere (prigušivači buke, elastična podlaganja, zvuko-apsorbirajući štitioci, izolacijske kabine i dr.), u dokumentaciji koja se prilaže uz oruđe za rad i uređaj, moraju se naznačiti i te mjere.

Član 25.

Za sprečavanje buke što nastaje zbog kretanja fluida (zrak, para, plinovi) kroz cijevi ili kanale, kao i pri njihovom izlaženju u slobodnu atmosferu (motori s unutarnjim izgaranjem, parni strojevi, kompresori, puhaljke, ventilatori i dr.), primjenjuju se odgovarajuće mjere zaštite pri projektiranju, izvedbi i montaži cjevovoda (ispravno uobličavanje kanala, odvajanje cjevovoda od izvora buke i od ostalih elemenata prostorije umecima od gume i drugih materijala što amortiziraju zvuk, opremanje krajeva izdušnih cijevi napravama za prigušivanje buke i sl.).

Član 26.

Za sprečavanje buke što nastaje zbog kretanja prijevoznih sredstava u zatvorenim prostorijama (mosne i ostale dizalice na tračnicama, željeznički vagoni, motorna kolica, ručna kolica i dr.), primjenjuju se odgovarajuće zaštitne mjere za smanjivanje buke (polaganje dizaličnih kolosijeka na elastičnu podlogu, spajanje tračnica zavarivanjem, oblaganje kovinskih kontakata pomoćnih prijevoznih kolica gumom ili drugim elastičnim materijalom koji amortizira zvuk, asfaltiranje glavnih prometnica u halama i radionicama ako su od betona ili drugog tvrdog materijala i dr.).

Član 27.

Do donošenja jugoslavenskih standarda u uvjetima mjerenja buke što je stvaraju strojevi, podaci o buci oruđa za rad i uređaja utvrđuju se na osnovi mjerenja izvršenih u skladu s ISO Preporukom R 495.

6. Mjere zaštite na objektima s radnim prostorijama

Član 28.

Objekti s radnim prostorijama u kojima će se smiještati oruđa za rad i uređaji s izvorima buke ili u koje buka može da dopre izvana, moraju u pogledu zvučnih uvjeta, odgovarati odredbi člana 8. ovoga pravilnika, tehničkim propisima i akustičnim proračunima priloženim projektu objekta.

Član 29.

Mjere zaštite iz člana 28. ovoga pravilnika primjenjivat će se i pri rekonstrukciji građevnih objekata, radnih prostorija i tehnoloških postupaka, kao i pri postavljanju novih oruđa za rad i uređaja u radnim prostorijama, ako bi takva rekonstrukcija odnosno postavljanje novih oruđa za rad i uređaja moglo pridonijeti prekoračivanju dopuštenih razina buke.

Član 30.

Korisnici novih i rekonstruiranih objekata s radnim prostorijama u kojima su smještena oruđa za rad i uređaji s izvorima buke, moraju prije puštanja u redoviti pogon tih oruđa i uređaja izvršiti mjerenja razine buke na radnim mjestima i u radnim prostorijama, radi provjere da li buka prelazi dopuštenu razinu propisanu ovim pravilnikom.

7. Sredstva osobne zaštite od buke

Član 31.

Na radnim mjestima na kojima se pri radu s oruđima za rad i uređajima, zbog tehničkih ili tehnoloških uvjeta eksploatacije odnosno drugih opravdanih razloga, ne mogu ispuniti akustički uvjeti iz člana 8. ovoga pravilnika, koji se utvrđuju odgovarajućom tehničkom dokumentacijom, moraju se ugroženim osobama staviti na raspolaganje sredstva za zaštitu sluha predviđena Pravilnikom o sredstvima osobne zaštite na radu i osobnoj zaštitnoj opremi (»Službeni list SFRJ«, br. 35/69), odnosno odgovarajućim jugoslavenskim standardima.

8. Zdravstvene mjere

Član 32.

Na radnim mjestima na kojima buka prelazi 90 dB (A), mogu se zapošljavati samo osobe koje su na osnovi prethodnog specijalističkog zdravstvenog pregleda proglašene sposobnima za rad na takvim radnim mjestima.

Član 33.

Osobe iz člana 32. ovoga pravilnika moraju se u tijeku rada podvrgavati periodičnim specijalističkim zdravstvenim pregledima, uključujući i audiometrijsko ispitivanje sluha, u skladu s članom 49. stavak 3. Osnovnog zakona o zaštiti na radu.

III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 34.

U postojećim radnim organizacijama mjerenja razine buke na radnim mjestima, u prostorijama i objektima s tehnološkim postupcima, oruđima za rad i uređajima kojih rad stvara buku, moraju se osigurati prema odredbama ovoga pravilnika u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga pravilnika.

Iznimno, u organizacijama iz stavka 1. ovoga člana rezultati prije izvršenih mjerenja razine buke na ugroženim radnim mjestima i u prostorijama priznaju se, ako su ta mjesta izvršena u skladu s odredbama ovoga pravilnika.

Do izvršenja mjerenja razine buke u roku iz stavka 1. ovoga člana, radna organizacija će, radi otklanjanja nepovoljnog ili štetnog djelovanja buke, primjenjivati odgovarajuće mjere sanacije buke, uključujući i uporabu sredstava osobne zaštite (član 31).

Član 35.

S danom stupanja na snagu ovoga pravilnika prestaje važiti odredba člana 85. Općeg pravilnika o higijenskim i tehničkim zaštitnim mjerama pri radu (»Službeni list FNRJ«, br. 16/47 i 36/50).

Član 36.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenom listu SFRJ«.

6 Br. 641/3

Beograd, 21. lipnja 1971.

Zamjenik predsjednika
Saveznog savjeta za rad,
Svetozar Pepovski, v. r.

Tablica 1

DOPUŠTENE RAZINE BUKE S OBZIROM NA VRST DJELATNOSTI

Redni broj	VRST DJELATNOSTI	Dopuštena razina buke na radnom mjestu u dB (A)		
		a	b	c
		2	3	4
1	Fizički rad bez zahtjeva za mentalnim naprezanjem i opažanjem okolice sluhom	90	84	80
2	Fizički rad usmjeren na točnost i koncentraciju; povremeno praćenje i kontrola okoliša sluhom; upravljanje prijevoznim sredstvima	80	74	70
3	Rad koji se obavlja po čestim govornim komandama i akustičkim signalima Rad koji zahtijeva stalno praćenje okoliša sluhom Rad pretežno mentalnog karaktera ali rutinski	—	70	60
4	Rad pretežno mentalnog karaktera koji zahtijeva koncentraciju, ali rutinski rad	70	64	55
5	Mentalni rad usmjeren na kontrolu rada skupine ljudi koja obavlja pretežno fizički rad Rad koji zahtijeva koncentraciju ili neposredno govorno i telefonsko komuniciranje	—	60	50
6	Mentalni rad usmjeren na kontrolu rada skupine ljudi koja obavlja pretežno mentalni rad Rad koji zahtijeva koncentraciju, neposredno govorno i telefonsko komuniciranje Rad isključivo vezan za razgovore preko komunikacijskih sredstava (telefon i dr.)	—	55	45
7	Mentalni rad koji zahtijeva veliku koncentraciju, isključivanje iz okoliša, preciznu psihomotoriku ili komuniciranje sa skupinom ljudi	—	—	40
8	Mentalni rad kao izradba koncepcija, rad vezan za veliku odgovornost, komuniciranje radi dogovora sa skupinom ljudi	—	—	35
a	— označava buku što je pravi oruđe za rad ili uređaj kojim radnik neposredno rukuje ili ga posluhuje			
b	— označava buku što je pravi oruđe za rad ili uređaj kojim radnik ne rukuje niti ga posluhuje			
c	— označava buku što je stvaraju neproizvodni izvori (uređaji za ventilaciju ili klimatizaciju, susjedna organizacija, ulični promet i sl.)			

Tablica 2

DOPUŠTENE RAZINE BUKE S OBZIROM NA MOGUĆNOST NEPOSREDNOG GOVORNOG SPORAZUMIJEVANJA

dB (A)	Udaljenost u metrima	
	normalni govor	glasni govor
45	7	14
50	4	8
55	2,2	4,5
60	1,3	2,5
65	0,7	1,4
70	0,4	0,8
75	0,22	0,45
80	0,13	0,25
85	0,07	0,14
90	—	0,08

Tablica 3

DOPUŠTENE RAZINE BUKE S OBZIROM NA MOGUĆNOST POSREDNOG SPORAZUMIJEVANJA SREDSTVIMA KOMUNIKACIJA

Kriterijii u dB (A)	Mogućnost sporazumijevanja telefonski i dr.
55	zadovoljavajuća
65	mało otežana
70	teška
iznad 75	nezadovoljavajuća

Tablica 4

VRIJEDNOSTI RAZINE ZVUČNOG TLAKA U OKTAVNIM POJASIMA

N	Razine zvučnih tlakova oktava N-krivulja								
	31,5	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000
0	55,4	35,5	22,0	12,0	4,8	0	-3,5	-6,1	-8,0
5	55,8	39,4	26,3	16,6	9,7	5	+1,6	-1,0	-2,8
10	62,2	43,4	30,7	21,3	14,5	10	6,6	+4,2	+2,3
15	65,6	47,3	35,0	25,9	19,4	15	11,7	9,3	7,4
20	69,0	51,3	39,4	30,6	24,3	20	16,8	14,4	12,6
25	72,4	55,2	43,7	35,2	29,2	25	21,9	19,5	17,7
30	75,8	59,2	48,1	39,9	34,0	30	26,9	24,7	22,9
35	79,2	63,1	52,4	44,5	38,9	35	32,0	29,8	28,0
40	82,6	67,1	56,8	49,2	43,8	40	37,1	34,9	33,2
45	86,0	71,0	61,1	53,6	48,6	45	42,2	40,0	38,3
50	89,4	75,0	65,5	58,5	53,5	50	47,2	45,2	43,5
55	92,9	78,9	69,8	63,1	58,4	55	52,3	50,3	48,6
60	96,3	82,9	74,2	67,8	63,2	60	57,4	55,4	53,8
65	99,7	86,8	78,5	72,4	68,1	65	62,5	60,5	58,9
70	103,1	90,8	82,9	77,1	73,0	70	67,5	65,7	64,1
75	106,5	94,7	87,2	81,7	77,9	75	72,6	70,8	69,2
80	109,9	98,7	91,6	86,4	82,7	80	77,7	75,9	74,4
85	113,3	102,6	95,9	91,0	87,6	85	82,8	81,0	79,5
90	115,7	106,6	100,3	95,7	92,5	90	87,8	86,2	84,7
95	120,1	110,5	104,6	100,3	97,3	95	92,9	91,3	89,8
100	123,5	114,5	109,0	105,0	102,2	100	98,0	96,4	95,0
105	126,9	118,4	113,3	109,6	107,1	105	103,1	101,5	100,1
110	130,3	122,4	117,7	114,3	111,9	110	108,1	106,7	105,3
115	130,7	126,3	122,0	118,9	116,8	115	113,2	111,8	110,4
120	137,1	130,3	126,4	123,6	121,7	120	118,3	116,9	115,6
125	140,5	134,2	130,7	128,2	126,6	125	123,4	122,0	120,7
130	143,9	138,2	135,1	132,9	131,4	130	128,4	127,2	125,9

Tablica 5

DOPUŠTENI VRIJEME IZLAGANJA BUCI S OBZIROM NA RAZINU TRAJANJA BUKE

Dnevno izlaganje u satima	Razina buke u dB (A)
8	90
6	92
4	95
3	97
2	100
1 1/2	102
1	105
1/2	110
1/4 ili manje	115

Tablica 6

DOPUŠTENI VRIJEME IZLAGANJA BUCI

min/dan	Razine zvučnih tlakova oktava						
	125	250	500	1000	2000	4000	8000
480	103	96	92	88	86	85,5	87,5
240	115	105	98	93	90	88	95
120	125	114	106	99,5	95	93	101
60		125	115	107	100	99	107
30			124	114	107	104,5	114
15			133	122	113	110	120
7				126	117	114,5	125
3				131	122	119	130

Minimumi krivulja su pri 3500 Hz, a vrijednosti su za 0,5 dB manje od onih u koloni 4000 Hz.

369.

Na osnovi člana 95a, st. 2. i 3. Zakona o prometu robe i usluga s inozemstvom («Službeni list FNRJ», br. 27/62 i «Službeni list SFRJ», br. 14/65, 28/66, 54/67 i 15/71), u sporazumu sa Saveznom privrednom komorom i Vijećem Saveza sandikata Jugoslavije, Savezni savjet za rad propisuje

P R A V I L N I K

O UVJETIMA POD KOJIMA RADNE ORGANIZACIJE MOGU UPUCIVATI SVOJE RADNIKE NA RAD U INOZEMSTVO

Član 1.

Ovim pravilnikom određuju se slučajevi i uvjeti pod kojima radne organizacije mogu, u okviru poslovno-tehničke suradnje u smislu člana 53. Zakona o prometu robe i usluga s inozemstvom, upućivati svoje radnike na rad kod inozemnog poslovnog partnera, kao i uvjeti pod kojima radne organizacije mogu upućivati svoje radnike na rad u inozemstvo radi izvedbe investicijskih radova u smislu člana 82. Zakona o prometu robe i usluga s inozemstvom, ako u izvedbi tih radova sudjeluju samo sa svojim radnicima.

Član 2.

Radna organizacija može upućivati svoje radnike na rad kod inozemnog poslovnog partnera s kojim je, u skladu s propisima, zaključila ugovor o poslovno-tehničkoj suradnji, radi:

- 1) stručnog osposobljavanja odnosno usavršavanja radnika;
- 2) pružanja stručne ili tehničke pomoći inozemnom poslovnom partneru.

Radna organizacija koja je zaključila ugovor o poslovno-tehničkoj suradnji s inozemnim poslovnim partnerom može uputiti svoje privremene viškove radnika na rad kod tog inozemnog partnera na određeno vrijeme, radi zapošljavanja na poslovima koji su, u vezi s njezinim razvojem, od interesa za radnu organizaciju.

Član 3.

Radna organizacija može upućivati svoje radnike na rad u poduzeće koje je osnovala (sama ili preko svojeg poslovnog udruženja) u smislu člana 88. stavak 1. točka 2. Zakona o prometu robe i usluga s inozemstvom.

Član 4.

Radna organizacija može upućivati svoje radnike na rad kod inozemnog poslovnog partnera u slučajevima iz čl. 2. i 3. ovoga pravilnika pod ovim uvjetima:

1) da se radnik suglasio da radi određeno vrijeme u inozemstvu;

2) da je radnik u radnom odnosu na neodređeno vrijeme s punim radnim vremenom i da je prethodno proveo na radu u radnoj organizaciji najmanje šest mjeseci;

3) da je općim aktom radne organizacije određeno da radniku za vrijeme rada u inozemstvu miruje radni odnos i da je u sporazumu s radnikom utvrđeno da će radnik nakon povratka s rada u inozemstvu produžiti raditi u radnoj organizaciji na istom radnom mjestu, odnosno na sličnom radnom mjestu ako se ne može rasporediti na isto radno mjesto;

4) da je radna organizacija osigurala ostvarivanje prava radnika i članova njegove obitelji na osnovi privremenog radnog odnosa u inozemstvu, u skladu s međudržavnim sporazumima, odnosno u skladu s jugoslavenskim propisima ako nije zaključen odgovarajući međudržavni sporazum između Jugoslavije i inozemne države u koju se radnik upućuje na rad;

5) da radniku ne predstoji upućivanje na odsluženje vojnog roka.

Član 5.

Radna organizacija koja ugovori (sama ili preko svojeg poslovnog udruženja) izvedbu investicijskih radova u inozemstvu, u kojoj sudjeluje samo sa svojim radnicima, može upućivati svoje radnike u inozemstvo radi izvedbe tih radova, pod ovim uvjetima:

1) da se radnik suglasio da radi određeno vrijeme u inozemstvu;

2) da je radnik u radnom odnosu na neodređeno vrijeme s punim radnim vremenom i da je prethodno proveo na radu u radnoj organizaciji najmanje šest mjeseci;

3) da za vrijeme rada u inozemstvu radnik ostvaruje svoja prava na radu i na osnovi rada prema jugoslavenskim propisima i općim aktima radne organi-